

Spm. nr. S 632

Til undervisningsministeren (17/6 98) af:
Tom Behnke (FP):

»Er ministeren enig i, at undervisning i gymnasierne og på HF om eksempelvis de politiske partier og det politiske system skal være objektiv, i bekræftende fald agter ministeren da at indskærpe, at undervisningsbøger som »Politik« af Gregers Friisberg, udgivet på forlaget Columbus, ikke er hensigtsmæssige til undervisningsbrug?«

Begrundelse

Der henvises til undervisningsbogen »Politik« af Gregers Friisberg, udgivet på forlaget Columbus, side 92, 93, 94 og 95. Forfatteren skriver blandt andet, at »Hvis der overhovedet er nogen sammenhæng i partiets argumentation, forestiller man sig, det kan ske på følgende måde.....Det er en illusion at tro.....« Forfatteren skriver endvidere, at »partiets ideologiske grundlag delvist er selvmodsigende«.

Spørgeren går ud fra, at ministeren er enig i, at undervisningsmateriale skal være lædigt og objektivt. Det er ikke forfatterens opgave at fortolke, diskutere eller udlægge eksempelvis et politisk partis principprogram, men objektivt og loyalt at viderebringe oplysninger om, hvad partiet står for. I modsat fald er der tale om, at skatteyderbetalte og offentlige skoler forsøger at præge eleverne i en bestemt politisk retning. Hvis det er tilfældet, minder det om systemerne i de tidligere østlande, hvor eleverne blev opdraget og undervist i kommunismens lykkeligheder. Spørgeren går ud fra, at det ikke er en udvikling, ministeren ønsker.

Svar (24/ 6 98)

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

I Danmark har vi ikke tradition for, at lærebøger til gymnasiet og hf skal godkendes af ministre eller centrale myndigheder. Det er heller ikke en tradition, vi bør stræbe efter. For mig at se kan det ikke være ministeriets opgave at vurdere enkelte lærebøger, men det må være lærerne, der under ansvar over for de overordnede retningslinjer i bekendtgørelserne for de enkelte fag, selv udvælger lærebøger og andet

undervisningsmateriale. Det er bl.a. denne metodefrihed, der adskiller et frit skolesystem fra et autoritært, og jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at værne om det frie system. Der er ingen tvivl om, at denne frihed under ansvar er med til at sikre en høj kvalitet i det danske undervisningssystem.

Hertil kommer, at lærebogsmarkedet er et frit marked. Der findes flere forlag, der udgiver lærebøger til undervisningen i samfundsfag i gymnasiet og hf, og den eneste måde at sikre kvaliteten af disse på er gennem den frie konkurrence.

I Danmark har vi en undervisningstradition, hvor bekendtgørelserne for gymnasiet og hf fastsætter nogle brede rammer for undervisningen. Metodefriheden giver lærerne mulighed for – i samarbejde med eleverne – at fylde rammerne ud på forskellige måder. Selv om målene og rammerne er og skal være centralt fastlagte, er det vigtigt at holde fast ved, at der er mange måder at nå målene på. Denne frihed giver også mulighed for løbende at inddrage aktuelle eksempler og dermed gøre undervisningen mere levende og nærværende for eleverne. Jeg er helt overbevist om, at danske gymnasie- og hf-læreres solide akademiske baggrund sætter dem i stand til at foretage et afbalanceret og alsidigt valg af undervisningsmateriale.

Disse principielle bemærkninger skal ses i sammenhæng med, at det er ministeriet, der har det overordnede pædagogiske tilsyn med gymnasie- og hf-undervisningen. Tilsynet udføres bl.a. af ministeriets fagkonsulenter, som stikprøvevis kontrollerer, at læsepensum og eksamensopgaver ligger inden for de bekendtgørelsesmæssige rammer. I praksis gøres det ved, at hver enkelt gymnasie- og hf-lærer omkring 1. marts indsender en pensumoversigt til ministeriet. Fagkonsulenterne gennemlæser disse oversigter og giver besked tilbage til skolen, hvis der er forhold, der skal ændres. Tilbagemeldingen gives i så god tid, at der er mulighed for at rette op på manglerne, inden undervisningen afsluttes.

I bekendtgørelserne for samfundsfag i gymnasiet og hf er det understreget, at undervisningen skal være alsidig i valg af materiale, metoder og teorier. Dette krav er centralt i et fag som samfundsfag, som bl.a. har til formål at give eleverne viden om aktuelle danske og internationale forhold. Undervisningen i f.eks. politik foregår derfor ikke kun på basis af en enkelt lærebog, mens kravet om alsidighed indebærer,